

มุมมองของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมต่อคุณลักษณะเชิงบริบทและองค์ประกอบของ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น

ปิยพงศ์ แซ่ตั้ง^{1*}

มานิกา วิเศษสาร²

อัจฉรา ประเสริฐสิน³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามุมมองของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมต่อคุณลักษณะเชิงบริบทและองค์ประกอบของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทำงานกับเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรงไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน ด้วยเทคนิค Snowball วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แก่นสาระ ผลการวิจัยสรุปเป็น 5 แก่นสาระ ได้แก่ (1) ความหมายของความรุนแรง (2) สถานการณ์การใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง (3) ความสำคัญและจำเป็นในการใช้เครื่องมือเพื่อคัดกรองและบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมรุนแรงของเด็กและวัยรุ่น (4) คุณลักษณะของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่นที่สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม และ (5) องค์ประกอบของความรุนแรง ผลการศึกษานี้ทำให้ได้แนวทางสำหรับพัฒนามาตรวัดที่มีคุณลักษณะและองค์ประกอบตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานและสอดคล้องกับบริบทสังคมไทย เอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติโดยเฉพาะในงานด้านจิตวิทยาในกระบวนการยุติธรรม

คำสำคัญ: เครื่องมือประเมิน, ความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง, เด็กและวัยรุ่น

Received: June 13, 2025, **Revised:** August 26, 2025, **Accepted:** August 29, 2025

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*Corresponding author; email: Piyapong.st@ru.ac.th

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Justice system professionals' perspectives on the contextual characteristics and components of the violence risk assessment instrument for children and adolescence

Piyapong Saetang^{1*}

Manika Wisessathorn²

Ujsara Prasertsin³

Abstract

This study aimed to explore the contextual characteristics and components of the violence risk assessment instrument for children and adolescence that aligns with the justice system professionals' perspectives. A phenomenology qualitative research approach was employed, using the snowball technique for in-depth interviews with five key informants experienced in working with juvenile violence behaviors for at least five years were required to comply with the inclusion requirements. Data were analyzed using thematic analysis. The findings were categorized into five core themes: (1) Definition of violence; (2) Situation of using the violence risk assessment; (3) The importance and necessity of using instrument to screening and treatment for violence behavior; (4) The characteristics of the instrument that align with justice system professionals' contextual needs; and (5) The components of violence. The results of this study provide guidelines for developing a scale with characteristics and components that comply with practitioners and align with the Thai social context, facilitating practical application, especially in the fields of psychology in criminal justice system.

Keywords: Instrument, Violence Risk Assessment, Children and Adolescents

Received: June 13, 2025, **Revised:** August 26, 2025, **Accepted:** August 29, 2025

¹ Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

*Corresponding author; email: Piyapong.st@ru.ac.th

² Associate Professor Dr., Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

³ Associate Professor Dr., Faculty of Education, North Bangkok University

บทนำ

จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2021) พบว่าการบาดเจ็บทั้งสาเหตุที่ไม่ได้ตั้งใจและสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตมากถึง 4.4 ล้านคนทั่วโลกในแต่ละปี และคิดเป็นเกือบ 8% ของการเสียชีวิตทั้งหมด โดยพบว่าสาเหตุการเสียชีวิต 3 ใน 5 อันดับแรกของประชากรอายุ 5-29 ปี เกี่ยวข้องกับการบาดเจ็บจากการจราจรบนถนน การฆาตกรรม และการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้การบาดเจ็บจากความรุนแรงทำให้เกิดความทุกข์ทรมานถึงประมาณ 10% จึงกล่าวได้ว่าการบาดเจ็บและความรุนแรงเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตและเป็นภาระการรักษาโรคในทุกประเทศที่เพิ่มภาระงานของระบบสาธารณสุข และทำให้ผลิตผลภายในประเทศลดลง

เมื่อพิจารณาแง่มุมในบริบทความรุนแรงจากวัยรุ่นพบว่าปัญหาสาธารณสุขระดับโลกที่มีหลากหลายบริบท เช่น การกลั่นแกล้งรังแก การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย ความรุนแรงทางเพศ และการฆาตกรรม จากรายงานขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2020) พบว่าการฆาตกรรมทั่วโลกประมาณ 200,000 ครั้งเกิดขึ้นโดยกลุ่มเยาวชนอายุ 10-29 ปี ในแต่ละปี ซึ่งคิดเป็น 42% ของจำนวนการฆาตกรรมทั้งหมดทั่วโลกในแต่ละปี และการฆาตกรรมเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่สี่ ในคนอายุ 10-29 ปี อัตราส่วนของฆาตกรวัยรุ่นมีสัดส่วนที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ โดย 84% ของเหยื่อฆาตกรรมเป็นผู้ชาย ซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นเพศชายเช่นเดียวกัน และแม้ว่าจะไม่ถึงชีวิตแต่เหยื่อจากความรุนแรงจะต้องเผชิญกับความบาดเจ็บทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ซึ่งส่งผลกระทบทางลบต่อต้นทุนทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศ

ตารางที่ 1 แนวโน้มของจำนวนคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ ปี 2563-2567

ปีงบประมาณ	จำนวนคดี	การเพิ่ม/ลดเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า	
		จำนวนคดี	ร้อยละ
2563	1,705	ลดลง 470 คดี	-21.61%
2564	1,477	ลดลง 228 คดี	-13.37%
2565	1,695	เพิ่มขึ้น 218 คดี	+14.76%
2566	3,023	เพิ่มขึ้น 1,328 คดี	+78.35%
2567	3,870	เพิ่มขึ้น 847 คดี	+28.02%

สถานการณ์การใช้ความรุนแรงในวัยรุ่นไทย อาจพิจารณาได้จากสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี โดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศปีงบประมาณ 2563 - 2567 (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, ม.ป.ป.) โดยพบว่าจำนวนคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดในปี 2566 ที่จำนวนคดีเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 78.35 และปี 2567 จำนวนคดีเพิ่มสูงขึ้นอีก 28.02 จัดว่าเป็นฐานความผิดที่มีปริมาณคดีสูงสุดในกลุ่มของฐานความผิดประมวลกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตามการพิจารณาจากฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย อาจไม่สะท้อนถึงจำนวนที่แท้จริงของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของวัยรุ่น เนื่องจากตัวเลขดังกล่าวมิได้นับรวมจำนวนผู้กระทำความผิดจากฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ เช่น คดีข่มขืนกระทำชำเรา หรือโหมหนุ่ย และฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น การชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าความชุกของการใช้ความรุนแรงในวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มสูงกว่าตัวเลขที่แสดงอย่างเป็นทางการ

เด็กและวัยรุ่นที่ใช้ความรุนแรงแต่ไม่ผ่านการเรียนรู้ผลกระทบทางลบจากพฤติกรรมนั้น ย่อมมีโอกาสเรียนรู้และกระทำพฤติกรรมความรุนแรงซ้ำได้ตามทฤษฎีการเสริมแรง (กัญญฐิตา ศรีภา, 2562) ดังนั้นการแก้ไขพฤติกรรมความรุนแรงจึงเป็นการป้องกันการเกิดความรุนแรงซ้ำอีก แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด และอารมณ์ ของเด็กและวัยรุ่นที่กระทำผิดโดยใช้ความรุนแรงเพื่อลดโอกาสกระทำผิดซ้ำต้องอาศัยองค์ความรู้ และเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการผลักดันไปสู่เป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องมือมาตรฐานทางจิตวิทยา ที่มีคุณสมบัติในการวัดทางจิตวิทยาที่ดีซึ่งจะช่วยจำแนกสภาพปัญหาได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และช่วยประเมินความก้าวหน้าในการบำบัดฟื้นฟูให้ตรงตามความเป็นจริง นำไปสู่การกำหนดแนวทางการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู เฉพาะรายที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันเครื่องมือมาตรฐานทางจิตวิทยาที่ใช้ประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงในประเทศไทยมีอยู่ไม่มากนัก เช่น The Short-Term Assessment of Risk and Treatability Scale (Sanmontree, & Wongupparaj, 2023), The Thai Violence Risk Scale (Nakcharoen et al., 2012), Prasri violence severity scale (PVSS) (หวน ศรีเรือนทอง และคณะ, 2559) แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรง HCR-20 (วัลลี ธรรมโกสิทธิ์, 2550) โดยส่วนใหญ่เครื่องมือมักใช้กับผู้รับบริการวัยผู้ใหญ่และใช้ในบริบทของผู้ป่วยจิตเวชของสถานพยาบาล นอกจากนี้บางส่วนเป็นเครื่องมือที่มีความเป็นอัตวิสัยต้องใช้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการแปลผล จึงจำกัดการใช้เครื่องมือเฉพาะทางเหล่านี้ไว้ที่นักจิตวิทยาคลินิกที่มีประสบการณ์เท่านั้น (คณะกรรมการวิชาชีพสาขาจิตวิทยาคลินิก, 2557) ในขณะที่ประเทศแถบอเมริกาเหนือและยุโรปตะวันตก มีการพัฒนาเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงเพื่อใช้งานในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะ เช่น The Psychopathy Checklist Youth Version (PCL: YV), The Violence Risk Appraisal Guide (VRAG), Firestone Assessment of Violent Thoughts, Adolescent version (FAVT-A), The Structured Assessment of Violence Risk in Youth (SAVRY) ทำให้เครื่องมือกลุ่มนี้มีความแพร่หลายในงานนิติจิตเวชและงานราชทัณฑ์ตามขอบข่ายอำนาจศาล ส่วนประเทศแถบเอเชีย แอฟริกา และอเมริกาใต้ ยังใช้เครื่องมือกลุ่มนี้อยู่ค่อนข้างน้อยและไม่แพร่หลายนัก ประกอบกับการนำเข้าเครื่องมือประเมินทางจิตวิทยาจากต่างประเทศ

มีต้นทุนต่อหน่วยสูงทั้งค่าลิขสิทธิ์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคู่มือ แบบทดสอบ และแบบบันทึกคำตอบ การแปล และการนำแบบทดสอบจากต่างประเทศมาปรับใช้ในพื้นที่ต่างวัฒนธรรมมีต้นทุนในการวิจัยสูง และมีข้อพึงระวังในการนำเกณฑ์มาตรฐานมาปรับใช้ จึงเป็นที่มาของการวิจัยครั้งนี้ที่เริ่มต้นจากการศึกษามุมมองของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมต่อคุณลักษณะเชิงบริบทของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่น เพื่อนำข้อมูลตั้งต้นนี้ไปพัฒนาเครื่องมือทางจิตวิทยาให้มีมาตรฐาน มีคุณสมบัติในการวัดทางจิตวิทยาที่เหมาะสมกับบริบท และตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมอันจะนำมาซึ่งประโยชน์ต่องานแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยใช้ความรุนแรง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษามุมมองของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมต่อคุณลักษณะเชิงบริบทและองค์ประกอบของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่น

วิธีการศึกษา

การวิจัยและพัฒนาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่นครั้งนี้อาศัยวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีระยะการวิจัย 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสังเคราะห์ข้อคำถามจากมุมมองเชิงลึกของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในเด็กและวัยรุ่น เพื่อพัฒนามาตรวัดต้นแบบ

ระยะที่ 2 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อทดสอบข้อคำถาม องค์ประกอบของมาตรวัด คุณสมบัติการวัดทางจิตวิทยา โดยเก็บข้อมูล วิเคราะห์ และปรับปรุง จากนั้นจึงเก็บข้อมูล วิเคราะห์ซ้ำ และปรับปรุงเพื่อให้มาตรวัดมีคุณภาพ รวมทั้งวิเคราะห์จุดตัดคะแนนและการแปลผลคะแนน เพื่อให้ได้มาตรวัดฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 3 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาคู่มือการใช้งานจากมุมมองเชิงลึกของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เพื่อใช้มีมาตรวัดพร้อมคู่มือที่พร้อมนำไปใช้งานในทางปฏิบัติ

โดยบทความวิจัยฉบับนี้นำเสนอผลการวิจัยในระยะที่ 1 ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาเพื่อศึกษามุมมองของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมต่อคุณลักษณะเชิงบริบทและองค์ประกอบของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก และวิธีการเข้าถึง

ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับความรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น จำนวน 5 คน โดยกำหนดเกณฑ์คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ (1) มีคุณวุฒิทางจิตวิทยา หรือนิติศาสตร์ หรืออาชีววิทยาและงานยุติธรรม ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และ (2) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกับเด็กและวัยรุ่นที่ใช้ความรุนแรง ไม่น้อยกว่า 5 ปี (3) มีความเต็มใจในการให้ข้อมูลและสามารถอยู่ตลอดกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นใช้กระบวนการ snowball technique เริ่มต้นจากการค้นหาผู้ให้ข้อมูลหลักคนแรกที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนด ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึกถึงผู้ให้ข้อมูลหลักหรือผู้บังคับบัญชา จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกจนครบกระบวนการแล้วจึงให้เสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญคนต่อไป ลำดับต่อไปผู้วิจัยได้ติดต่อตามช่องทางที่ผู้ให้ข้อมูลหลักเสนอมาเพื่อขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์และเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลหลักคนต่อไป จึงทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ โดยดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกันนี้จนข้อมูลมีความอิ่มตัว จึงยุติ โดย การอิ่มตัวของข้อมูล (data saturation) ในการวิจัยครั้งนี้พิจารณาจากความซ้ำซ้อนของชุดข้อมูล ดังนั้นเมื่อข้อมูลเริ่มมีความซ้ำซ้อน ไม่มีรูปแบบหรือหมวดหมู่ใหม่เกิดขึ้นระหว่างการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่ศึกษา จึงพิจารณาว่าถึงจุดอิ่มตัวและยุติการเก็บข้อมูล ซึ่งการวิจัยนี้ข้อมูลถึงจุดอิ่มตัวเมื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5

เครื่องมือที่ใช้

1. ผู้วิจัย เป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยตนเองเพื่อให้การรวบรวมข้อมูลครบถ้วนและต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับนิยามของความรุนแรง การประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงในปัจจุบัน และคุณลักษณะของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงที่สอดคล้องกับบริบทการทำงาน มีข้อคำถาม เช่น “ตามความเห็นของท่าน ความรุนแรง มีความหมายอย่างไร” “การประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง มีความสำคัญอย่างไร” “มาตรวัดความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่น ควรมี Domain ในการวัดกี่ด้าน และวัดองค์ประกอบอะไรบ้าง” เป็นต้น โดยผ่านการตรวจสอบข้อคำถามการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ 2 คน เมื่อปรับปรุงข้อคำถามแล้ว จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และส่งชุดคำถามในการสัมภาษณ์ให้ผู้รับการสัมภาษณ์ล่วงหน้า เมื่อถึงวันนัดหมายผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้างผ่านโปรแกรมประชุมออนไลน์ โดยอธิบายวัตถุประสงค์การวิจัย และขอความยินยอมในการบันทึกข้อมูลภาพและเสียง เมื่อได้รับความยินยอมโดยวาจาแล้วจึงเริ่มกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้เวลาประมาณ 60-90 นาทีต่อครั้ง โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึงมิถุนายน 2566

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ในการวิจัยนี้คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความยินยอมในการวิจัยแก่ผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนก่อนเก็บข้อมูล โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย สิทธิในการถอนตัว และการรักษาความลับของข้อมูล เพื่อคุ้มครองสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งได้นำโครงการวิจัยเข้ารับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับการรับรองตามหมายเลขรับรองที่ ว.396/2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ถอดข้อความจากข้อมูลเสียงในกระบวนการสัมภาษณ์เป็นตัวอักษร จากนั้นใช้โปรแกรม Atlas.ti version 22 ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและจัดระเบียบข้อมูล

2. ใช้วิธีการวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) ตามแนวทางของ Braun and Clarke (Howitt, 2016) โดยเริ่มต้นจากการสร้างความคุ้นเคยกับข้อมูล (Data familiarization) การสร้างรหัสเริ่มต้น (Initial coding generation) ค้นหาแก่นสาระตามการเข้ารหัสเริ่มต้น (Search for themes based on the initial coding) ทบทวนแก่นสาระ (Review of themes) การกำหนดนิยามให้แก่นสาระ (Theme definition and labelling) และเขียนรายงานผล (Report writing)

3. ทดสอบความน่าเชื่อถือของการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Trustworthiness of data) ด้วยการตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) (Santos et al, 2020) ในขั้นตอนนี้ เป็นการส่งต่อข้อมูลดิบจากการสัมภาษณ์เชิงลึกให้ผู้วิจัยทุกคนทำการวิเคราะห์อย่างอิสระ จากนั้นจึงนำมาประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและเปรียบเทียบความเห็นทั้งในส่วนสอดคล้องและแตกต่าง ในกรณีที่แตกต่างจะอาศัยการอภิปรายร่วมกันเพื่อให้ผู้วิจัยแต่ละคนเสนอเหตุผลและหลักฐานที่สนับสนุนความคิดเห็นของตน พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลต้นฉบับมีความคลุมเครือ นอกจากนี้ การตรวจสอบเนื้อหาทั้งหมดอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตีความสอดคล้องกับองค์ความรู้เชิงทฤษฎี เพิ่มความน่าเชื่อถือตลอดคดีของผู้วิจัย และเพิ่มมุมมองที่หลากหลายในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเสนอข้อมูลสองส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และผลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็นรายแก่นสาระ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ลักษณะทั่วไป	ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่				
	1	2	3	4	5
เพศ	หญิง	หญิง	หญิง	หญิง	หญิง
อายุ (ปี)	51	49	44	40	51
วุฒิการศึกษาสูงสุด (ระดับปริญญา)	เอก	เอก	โท	โท	โท
คุณวุฒิด้านจิตวิทยา	✓	✓	✓	✓	✓
คุณวุฒิด้านนิติศาสตร์	✓	✗	✗	✗	✓
คุณวุฒิด้านอาชีววิทยาและงานยุติธรรม	✓	✓	✓	✗	✓
ประสบการณ์ปฏิบัติงานกับเด็กที่กระทำผิด	✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะงาน: ผู้ปฏิบัติงานด้านจิตวิทยา	✓	✓	✓	✓	✓
ลักษณะงาน: ผู้บริหาร	✓	✗	✓	✓	✗

หมายเหตุ: ✓ หมายถึง มีคุณลักษณะที่ตรงกับด้านนั้น และ ✗ หมายถึง มีคุณลักษณะที่ไม่ตรงกับด้านนั้น

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทำให้ได้ข้อสรุปที่จำแนกเป็น 5 แก่นสาระ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์และสังเคราะห์แก่นสาระ

แก่นสาระหลัก	แก่นสาระย่อย	ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (คนที่)				
		1	2	3	4	5
Theme 1: ความหมายของความรุนแรง	1.1 ความรุนแรงต้องมีเจตนาเป็นสำคัญ	●			●	
	1.2 ผลลัพธ์คือการทำร้าย	●	●	○	●	○
Theme 2: สถานการณ์การใช้เครื่องมือ ประเมินความเสี่ยง ต่อการใช้ความรุนแรง	2.1 ดัดแปลงเครื่องมือจากต่างประเทศมาใช้			●	●	
	2.2 ใช้การสัมภาษณ์และเครื่องมือตามธรรมเนียมปฏิบัติ		●	○	○	○
Theme 3: ความสำคัญและจำเป็นใน การใช้เครื่องมือเพื่อคัดกรอง และบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรม รุนแรงของเด็กและวัยรุ่น	3.1 เพื่อการบริหารจัดการความเสี่ยง		●		●	○
	3.2 เพื่อการออกแบบแผนการแก้ไข บำบัดฟื้นฟูรายบุคคล	●	●	●	●	●
	3.3 เพื่อการประเมินผลการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟูหรือประเมินก่อนปล่อยตัว	○			●	

แก่นสาระหลัก	แก่นสาระย่อย	ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (คนที่)				
		1	2	3	4	5
Theme 4:	4.1 สามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการ	●	●	●	●	○
คุณลักษณะของเครื่องมือ	4.2 สามารถบ่งชี้ระดับความรุนแรง		○		●	●
ประเมินความเสี่ยงต่อการใช้	4.3 มีจำนวนข้อและระยะเวลาที่กระชับ				●	●
ความรุนแรงที่สอดคล้องกับ	4.4 เป็นแบบประเมินที่ใช้งานได้ง่าย			●	●	●
ความต้องการตามบริบทของ	4.5 สามารถวัดปัจจัยเสี่ยงแบบพลวัต				●	
ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ	4.6 มีมาตรวัดความเชื่อถือได้ของคำตอบ		○			●
ยุติธรรม						
Theme 5:	5.1 ความโกรธ		○	○		○
องค์ประกอบของ	5.2 ความเชื่อที่เกื้อหนุนต่อการใช้ความรุนแรง	●	●	○	●	
ความรุนแรง	5.3 ความเห็นอกเห็นใจ		●			
	5.4 ทักษะการจัดการกับปัญหาและ ความคับข้องใจ		●	○		
	5.5 ประสบการณ์ในอดีตและบาดแผลทางใจ	●	●			○

หมายเหตุ:

- หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลหลักเน้นย้ำถึงประเด็นนั้นเป็นอย่างมาก หรือมีการให้รายละเอียดหรือพุดยั่วระหว่างการสัมภาษณ์
- หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลหลักเน้นย้ำถึงประเด็นนั้นอยู่บ้าง มีการพุดถึงบางครั้งในระหว่างการสัมภาษณ์
- ช่องว่าง หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ได้กล่าวถึงประเด็นนั้น

จากตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์สรุปเป็น 5 แก่นสาระหลัก ได้แก่ ความหมายของความรุนแรง สถานการณ์การใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง ความสำคัญและจำเป็นในการใช้เครื่องมือเพื่อคัดกรองและบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมรุนแรงของเด็กและวัยรุ่น คุณลักษณะของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงที่สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม และองค์ประกอบของความรุนแรง โดยประกอบขึ้นจากแก่นสาระย่อยและคำอ้างอิงของผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 5 คน ซึ่งตัวอย่างคำอ้างอิงที่ประกอบขึ้นจากแต่ละแก่นสาระมีดังนี้

แก่นสาระที่ 1 ความหมายของความรุนแรง

“Violence มันจะมีการย้อนไปในเรื่องของเจตนา ก่อน คุณต้องมีเจตนา องค์ประกอบแรกที่สำคัญที่พี่คิดว่ามันต้องมีก็คือเจตนา เจตนาทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อร่างกาย ต่อจิตใจ ด้วยวิธีทั้งทำและไม่ทำอย่างในทางกฎหมายมันก็ Apply มาเขียนว่าคนที่กระทำผิดจะกระทำโดยเจตนาหรือไม่เจตนา”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1)

“มันก็มี ความรุนแรงที่ทางกาย ในส่วนของ physical, emotional หรือทางเพศอย่างนี้ค่ะ แล้วก็จะ เป็น เรื่องของความรุนแรงในบริบททางสังคมที่พี่มองว่าจริง ๆ มันต้องตีความกว้างมากกว่าแค่ในเรื่องของการทุพบุคลิก หรือ ว่าเป็นการใช้ความรุนแรง ที่มันจะต้องเห็นภาพชัด ๆ บางทีคำพูดที่ไม่ต้องด่า การใช้คำพูดสุภาพ ๆ แต่มันทำให้ เจ็บปวด มันก็ส่งผลกระทบเป็นความรุนแรงทางด้านจิตใจ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3)

แก่นสาระที่ 2 สถานการณ์การใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง

“ที่ผ่านมามาอาจจะยังเป็นเฉพาะบางที่ ที่เป็นหน่วยงานนำร่อง ยังไม่ได้มีภาพที่เป็นทั้งหมดของกรมและ ประกาศใช้เรื่องของมาตรการในส่วนของกรมประเมินหรือว่าการดูแลหรือการบำบัดที่มีภาพที่ชัดเจนนะคะ แต่ในภาพที่ทำมา ในของหน่วยงานของการประเมินถ้าพูดถึงของนักจิตวิทยาค่ะ มันก็จะมีเครื่องมือ HCR-20 ที่เราเอามาปรับใช้นะคะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3)

“แต่ที่นี้ก็จะใช้ในส่วนที่.. ส่วนใหญ่ก็จะเป็นตัวที่เป็น Domain ที่เราต้องสัมภาษณ์ได้ก่อนแล้ว แล้วเวลาที่จะพิจารณาเรื่องของความรุนแรงก็จะดูบาง Domain ที่มันเฉพาะอะไรแบบนี้ค่ะ มันก็จะ เป็นเหมือน กับ Professional judgement เป็นส่วนใหญ่ค่ะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2)

แก่นสาระที่ 3 ความสำคัญและจำเป็นในการใช้เครื่องมือเพื่อคัดกรองและบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมรุนแรง ของเด็กและวัยรุ่น

“..เด็กที่กระทำผิดที่เข้ามา ก็มีแนวโน้มของความเสี่ยงที่จะมีการใช้ความรุนแรงต่าง ๆ เพราะฉะนั้นถ้ามันมี การคัดแยกหรือถ้ามันมีเครื่องมือที่จะสามารถทำให้เราจำแนกเด็กได้อย่างตรงตามคุณลักษณะหรือคุณสมบัติ ที่เขามีอยู่ มันก็จะทำให้การดูแลเด็กน่าจะชัดเจนยิ่งขึ้นว่ากลุ่มไหนที่ควรจะได้ รับการดูแลช่วยเหลือหรือกลุ่มไหนที่ Ok อาจจะเพียงพอแค่ใช้มาตรการเบา ๆ ใช้ในเรื่องของการดูแลภายในศูนย์ฝึกๆ แบบ Behavior ไป อาจจะเพียงพอ อะไรอย่างนี้ค่ะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3)

“อีกส่วนหนึ่งมันก็คือจะมีประโยชน์ในเรื่องของการทำ Treatment plan และก็ เรื่องของการบำบัดเขา ต่อไป”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2)

“จริง ๆ แล้วก่อนที่เขาจะปล่อยออกไป อันนี้ก็สำคัญ ไม่แน่ใจว่าในความคิดเรื่องนี้ในเด็ก ในคนอื่น ๆ ให้ความสำคัญมากแค่ไหน แต่ว่าในผู้ใหญ่ โอเค เขาน่าจะเห็นความสำคัญ เพราะอย่างสมมุติว่าผู้ต้องขังที่เราจะปล่อยออกไป ถ้าเรารู้ระดับความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงของเขาว่าอยู่ที่ตรงไหนหรือประมาณไหน มันก็สามารถที่จะวางแผนเรื่องของการดูแลได้ ว่าตอนปล่อยไปแล้ว เขาควรจะไปอยู่ใน setting แบบไหน ที่มันจะลดความเสี่ยงในเรื่องของการใช้ความรุนแรง หมายถึงว่าควรจะต้องดูแลอะไรเขาเป็นพิเศษไหมหลังจากนี้ เพราะว่าพอออกไปแล้วโอกาสที่เราจะได้ควบคุม มันก็จะลดลง ทีเนี้ยมันก็ต้องดูว่าไอ้ความรุนแรงที่เขามีโอกาสที่จะกระทำเนี้ย มันส่งผลกระทบกับคนรอบข้างหรือความปลอดภัยของคนรอบข้างหรือสภาพสังคมมากน้อยแค่ไหนด้วย...”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4)

แก่นสาระที่ 4 คุณลักษณะของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงที่สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม

“ถ้าเครื่องมือมันประเมินดีแต่ไม่มีโปรแกรมให้ ทำเพื่อ? ไซ้ไหมคะ อันนั้นคือไอเดียของพี่ มันต้องมาด้วยกัน ถ้าจะ Explore ในเรื่องของ Outcome ก่อน คือ Available tool ที่มี คือเรื่องของการบำบัดรักษากับโปรแกรมที่ควรมิด้วยอะ มันก็จะเป็น recommendation ที่ comprehensive ว่ามีเครื่องมือที่ดี และก็รู้ด้วยว่าจะบำบัดมันอย่างไร แล้วเครื่องมือนี้จะบ่งชี้ว่าเด็กจะไปเข้าโปรแกรมอะไร ไม่ใช่เป็นลอย ๆ มันก็ต้องตามด้วย Intervention เสมอ ...แล้วในคู่มือมันก็ต้องมีว่าถ้าผลออกมาแบบนี้คือ Intervene ยังไง แบบที่พี่ทำ R&N ถ้าคะแนนสูงด้านนี้ ๆ ต้อง Intervene ยังไง ถ้าเป็นปัญหาเรื่องครอบครัวโด่งสูง ปัญหาเรื่องยาเสพติดโด่งสูง ปัญหาเรื่องเพื่อน คะแนนมันสูงเฉพาะด้านเนี้ย How? กรอบคิดที่ต้องทำต่อไปคือเรื่องอะไรบ้าง ควรจะมาในแนวนั้นเพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์...”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1)

“..คือถ้าเอาชุด ๆ ก็คือวัด Level ให้ได้ว่าคนนี้ ถ้ามันแรง มันจะขึ้น 10 อะไรแบบนี้ละ แล้วสมมุติคะแนน 5 มันหมายถึงระดับไหน เหมือน Stress test นะเนอะ คือถ้าระดับนี้ แปลว่าอย่างนี้ คือบอกระดับได้เนอะ ไม่ใช่แค่บอกว่ารุนแรงหรือไม่รุนแรง ถ้าแรงแบบนี้ Counseling ได้ ถ้าแรงแบบนี้ต้อง On ยา.....แล้วก็อีกอันหนึ่ง ในกรณีสมมุติเนาะ ถ้าคะแนนมันไม่ขึ้นสูงถึงขั้นว่ารุนแรงแต่มันเสี่ยง มันคงไม่ใช่ว่าเช็คว่า “ไม่” แล้วก็เก็บแฟ้มเด็กว่าไม่ แต่มันต้องมี Caution มันอาจจะมีแบบว่า No แล้วก็ Caution ก็ได้ ให้เฝ้าระวัง..”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5)

“..เป็นร้อยข้อ เด็กเราก็อ่านมาแล้วนะพี่ แต่ประเด็นก็คือมันต้องไปดูว่าคำถามมันยาวหรือมันสั้นอะไร อย่างนี้ค่ะ ถ้าคำถามมันยาวมากแล้วมีเป็นร้อยข้อ เด็กก็อาจจะตั้งใจทำประมาณ 2-3 แผ่นแรก หลังจากนั้นก็เริ่มทึ่งดิ่งมั่ง อะไรมั่ง อย่างนี้เพราะงั้น ถ้าให้ดี ถ้าใช้เวลาทำประมาณสักแบบ 20 นาที ไม่รู้จำนวนข้อ หรือลักษณะคำถามนะ ถ้าใช้เวลาสัก 20 นาที โอเค เด็กน่าจะรู้สึกว่าการที่เราได้มีความหวัง เดียวแป๊บเดียวก็เสร็จ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4)

“พี่ว่าในส่วนของการประเมินอะไรอย่างนี้ค่ะ อยากจะให้มันใช้ง่าย หมายถึงคนประเมินมีความเข้าใจ แล้วก็สามารถที่จะนำไปใช้ได้แบบ ไม่รู้สึกว่า มันดูแบบ.. ไม่ Friendly กับคนใช้เลยอะไรแบบนี้ค่ะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 3)

“ช่วงหนึ่งมันจะมีเรื่องของ การวัดการกระทำผิดซ้ำ แล้วแบบ เหมือนกับเพื่อประเมินว่าคนนี้เมื่อปล่อยไปแล้วจะมีความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำมากน้อยแค่ไหน.. ประเด็นคือพอมันวัดค่าออกมาได้นะ แล้วพอเราย้อนกลับไปดูปั๊บ มันก็กลายเป็นว่า มันเป็นตัวแปรที่เราไม่สามารถทำอะไรได้ซะเยอะ คือเหมือนกับหนูเข้าใจว่าตอนที่เขา Develop เครื่องมือมา เขาก็หาตัวแปรที่ว่า ตัวไหนที่มีความเชื่อมโยงต่อกัน แล้วค่าคะแนนสูง เขาก็เอาตัวนั้นมาเป็นตัว Predict แต่ปัญหาก็คือพอมันย้อนกลับไปแล้วมันเป็น Static สักเยอะ แล้วมันก็ทำอะไรไม่ได้ เหมือนเราก็อัดไป เหมือนแบบ แล้วเราจะทำอะไรต่อ นี่คือทั้งหมดที่เกิดขึ้น แล้วเราไม่สามารถทำอะไรได้เลย อย่างนี้มันก็ยากเหมือนกัน ก็เลยเรียนรู้มาจากตรงนั้นว่าถ้าเราใช้ตัวแปรที่เป็น Dynamic แล้วก็ยังสามารถแก้ได้ พอเราประเมินเสร็จแล้ว มันก็จะมีอะไรให้เราไปทำต่อ ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์กับคนใช้งาน เขาจะรู้สึกว่าเขายากใช้ เพราะว่าเขารู้แล้วว่าไปแก้ตรงไหน อย่างนี้ค่ะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4)

“เด็กพวกนี้พร้อมจะ Fake Good อยู่แล้ว พอพูดถึง Fake good / Fake bad แล้ว ต้องระวังเพราะอะไร เพราะบางคน Fake bad เพื่อให้ดูน่าสงสาร แล้วก็ได้ประโยชน์ ถูกไหมคะ อย่างเด็กเราจะ Fake Bad เพื่ออะไร ครูจะได้ส่งสารติดต่อพ่อแม่ให้ได้เร็ว ๆ (ฮะ ๆ) มันจะมีอารมณ์แบบนี้ด้วย ให้ระวัง Fake good / Fake bad ด้วย”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 5)

แก่นสาระที่ 5 องค์ประกอบของความรุนแรง

“อีกส่วนหนึ่งก็คือมีความยากลำบากในการจัดการกับความโกรธ ซึ่งความยากลำบากในการจัดการกับความโกรธ เราได้จับได้จากตัว MAYSI ที่เราใช้ หมายถึงว่าเป็นตัวที่เราใช้อยู่แล้ว แล้วก็จับได้ในส่วนที่เป็น.. Antisocial behavior ในส่วนที่เป็นเรื่องของแบบ..ที่เป็น Pattern ที่ Impulse แล้วก็ยากลำบากในการจัดการกับความโกรธ อะไรอย่างนี้ค่ะ อันนี้ก็เป็นส่วนประกอบที่เราจะตัดสินใจว่าเด็กมีแนวโน้มของการใช้ความรุนแรง”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2)

“มันเกี่ยวข้องกับ Believe ของเขา แล้วก็เรื่องของความรู้สึกที่เขามีต่อเรื่องของการใช้ความรุนแรง รวมถึงประสบการณ์ที่ผ่านมา อันนี้อาจจะส่งผลต่อทัศนคติแนวคิดที่มีต่อเรื่องของการใช้ความรุนแรง อย่างนี้ค่ะ คือเด็กบางคนนะเขาชัดเจนว่าเขาไม่ชอบโอเคของการใช้ความรุนแรง แต่เด็กบางคนเขาก็รู้สึกว่า ไม่ ๆ ๆ ความรุนแรงจำเป็น ในบางสถานการณ์ ซึ่งก็แปลว่าเขามี Positive ต่อเรื่องของการใช้ความรุนแรงนะ เพราะเขายังมองว่าเรื่องของการใช้ความรุนแรง มันก็โอเคนะ มันก็ต้องใช้บ้าง อะไรอย่างนี้ค่ะ ซึ่งหนูก็มองว่าตรงส่วนนี้มันก็ส่งผลอะไรอย่างนี้ค่ะ ถ้าเกิดเขามองว่า ณ เหตุการณ์นั้น การใช้ความรุนแรงมันเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ ในความรู้สึกเขา เขาก็อาจจะเลือกที่จะตัดสินใจใช้ความรุนแรงไป”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 4)

“อีกส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเรื่องของ Stress management ด้วยค่ะ เพราะว่าหลัง ๆ พี่ก็มักจะเจอว่าเวลาที่เด็กมีปัญหาเรื่องความเครียดนะค่ะ บางทีเขาจัดการไม่ถูก แล้วเขาก็จะใช้การระบายด้วยการใช้ความรุนแรงกับคนอื่นประมาณนี้ค่ะ” “ก็ดูเรื่องของแบบ Empathy ว่าเขามีไหม ว่าเขา Empathy ไหมในระดับหนึ่ง”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 2)

“อย่างตำรวจคนนั้นนะที่เขาไปยิงที่หนองบัวลำภูยังเจ๊ โอโห มี Traumatic event ตั้งมากมาย แล้วคนก็ไม่สนใจใจ ชีวิตที่ป้องกันได้ตั้ง 20-30 ชีวิตที่เป็นเด็กนะ มันง่ายมากเลยนะถ้าจะป้องกัน ใน Day 1 ที่คุณไล่เขาออกนะ คุณมีอะไรประคองเขาไหม ใน Day 2 ที่เขาอยู่บ้านคนเดียว ใน Day 5 ในเดือนที่ 2 เมื่อตกงานเมื่อไม่มีอะไรจะกิน คุณเข้าไปซอรับตรงนั้นได้นะ”

(ผู้ให้ข้อมูลหลักคนที่ 1)

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์แก่นสาระจากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปเนื้อหาสำคัญได้ 5 แก่นสาระ โดยผู้วิจัยอภิปรายผลแต่ละประเด็นดังนี้

แก่นสาระที่ 1 ความหมายของความรุนแรง เมื่อผ่านการสะท้อนความคิดและแก่นสาระ ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของความรุนแรงเป็นสององค์ประกอบ คือ “ความรุนแรง หมายถึง พฤติกรรมที่ประกอบด้วยเจตนา และมีผลลัพธ์คือการทำร้าย” ซึ่งนิยามนี้สอดคล้องกับความเห็นของ Hamby (2017) ที่ระบุโครงสร้างของความรุนแรงนั้นต้องมียุติประกอบ 4 ประการ ได้แก่ การกระทำนั้นไม่มีความจำเป็น (Nonessential acts) การกระทำนั้นไม่เป็นที่ต้องการ (Unwanted acts) การกระทำนั้นเป็นการคุกคาม (Harmful acts) และเป็นการกระทำที่มีเจตนา (Intentional acts) นอกจากนี้ Hamby ได้เน้นย้ำคำว่า “ภาวะคุกคาม” อาจเป็นอันตรายที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าที่ต้องให้ความสำคัญเพราะส่งผลกระทบต่อบุคคลรุนแรงและเป็นระยะยาว เช่นเดียวกับ Anderson and Bushman (as cited in Sheldon & Howells, 2017) ที่ระบุว่าความรุนแรงคือรูปแบบของความก้าวร้าวที่มีความเป็นอันตรายคุกคามต่อเป้าหมาย และนิยามของ Violence Prevention Alliance (Lee, Donnelly, Cohen, & Garg, 2016) ซึ่งปรับขยายนิยามจากองค์การอนามัยโลกได้ระบุว่าความรุนแรงคือการใช้กำลังหรือแรงกายโดยเจตนาเพื่อขู่เข็ญหรือคุกคามต่อตนเอง บุคคลอื่น ต่อกลุ่มบุคคล หรือชุมชน ซึ่งมีผลหรือมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิต เกิดอันตรายทางจิตใจ พัฒนาการบกพร่อง หรือการกีดกันแบ่งแยก จึงพิจารณาได้ว่านิยามของความรุนแรงทั้งตามความเห็นของผู้ให้ข้อมูลหลักและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีความสอดคล้องกัน และมีจุดร่วมโดยเน้นการพิจารณาที่เจตนา และผลของการใช้ความรุนแรงที่ทำให้เกิดการอันตรายหรือการบาดเจ็บเป็นส่วนสำคัญ ดังนั้นการนำความหมายของความรุนแรงตามการวิจัยครั้งนี้ คือ “พฤติกรรมที่ประกอบด้วยเจตนาและมีผลลัพธ์คือการทำร้าย” ไปพัฒนามาตรวัดที่มีความน่าเชื่อถือ จึงต้องออกแบบมาตรวัดให้มีครอบคลุมทั้งความเห็นของผู้ปฏิบัติงานและวรรณกรรมทางวิชาการหรืองานวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือด้วย

แก่นสาระที่ 2 สถานการณ์การใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง จากข้อมูลสัมภาษณ์พบว่า การประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงเป็นประเด็นที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชนให้ความสำคัญ โดยมีแนวทางการนำเครื่องมือมาใช้ในการประเมินอยู่ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การดัดแปลงเครื่องมือจากต่างประเทศมาใช้ (เช่น ใช้เครื่องมือที่มีลักษณะเป็น Structural Professional Judgement) (2) การใช้วิธีการสัมภาษณ์ และแบบทดสอบมาตรฐานตามธรรมเนียมปฏิบัติทางวิชาชีพ โดยอิงประสบการณ์ของนักวิชาชีพแต่ละคน จากข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลักพอสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ได้ว่ายังขาดแคลนเครื่องมือทางเลือก

สำหรับประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงโดยเฉพาะแบบ Actuarial Risk Assessment ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่มีความเป็นมาตรฐาน มีคุณสมบัติในการวัดทางจิตวิทยา และอาศัยวิธีการทางสถิติในการแปลผล สอดคล้องกับความเห็นของ de Vogel & de Vries Robbé (2016) ที่ระบุว่าในประเทศแถบเอเชีย แอฟริกา และอเมริกาใต้ยังมีการใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงอยู่น้อยมาก และโดยทั่วไปจะใช้การประเมินที่ไม่มีโครงสร้างเป็นหลัก

แก่นสาระที่ 3 ความสำคัญและจำเป็นในการใช้เครื่องมือเพื่อคัดกรองและบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมรุนแรงของเด็กและวัยรุ่น จากข้อมูลพบว่าผู้ให้ข้อมูลหลักกล่าวถึงความสำคัญในการประเมินภายใต้ 3 บริบท ได้แก่ (1) การบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของเด็กและเยาวชนภายในศูนย์ฝึกฯ รวมทั้งแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลเด็กและเยาวชน ดังนั้นการมีข้อมูลระดับความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงจะทำให้ศูนย์ฝึกฯ สามารถจัดการวิธีการดูแลเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่อย่างเหมาะสม (2) การออกแบบการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูรายบุคคลโดยนักวิชาชีพ ซึ่งเครื่องมือจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแผนและเป้าหมายการบำบัด และ (3) การประเมินผลการบำบัดแก้ไข ฟื้นฟู หรือการประเมินก่อนปล่อยตัว ซึ่งเน้นการกำกับติดตามความก้าวหน้าหรือความถดถอยภายหลังการให้ปัจจัยบำบัดรักษา เพื่อกำหนดทิศทางการบำบัดใหม่หรือคงไว้ซึ่งปัจจัยบำบัดรักษาแบบเดิม นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับการประเมินก่อนปล่อยตัวจากสถานควบคุม และกำหนดแผนการกำกับติดตามหลังปล่อยตัว ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ de Vogel & de Vries Robbé (2016) ที่กล่าวว่าการใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงที่มีโครงสร้างอย่างเหมาะสมถือเป็นแนวปฏิบัติทั่วไปของงานนิติสุขภาพจิตและกระบวนการยุติธรรมอาญา เนื่องจากข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อตัวผู้กระทำผิดในแง่ของการสำรวจปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกัน รวมทั้งมีประโยชน์ในการกำหนดระดับความมั่นคงปลอดภัยในการควบคุมดูแล ตลอดจนการประเมินและพัฒนากลยุทธ์เพื่อลดความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงลง

แก่นสาระที่ 4 คุณลักษณะของเครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงที่สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม ความต้องการเกี่ยวกับเครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง สรุปแยกเป็นประเด็น ดังนี้ (1) ผลการประเมินสามารถให้แนวทางดำเนินการต่อหมายถึงผลการประเมินต้องช่วยให้เข้าใจคุณลักษณะของผู้รับการประเมินและให้แนวทางเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เครื่องมือ (2) ระดับความรุนแรง หมายถึงเครื่องมือสามารถสะท้อนความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงในผู้รับการประเมินได้โดยจำแนกระดับความเสี่ยงได้ (3) จำนวนข้อและระยะเวลา หมายถึงการออกแบบคำถามควรมีลักษณะประโยคความเดียว ไม่ซับซ้อน ไม่ยาวเกินไป และใช้เวลาในการทดสอบไม่นานเกิน 20 นาที

(4) เป็นแบบประเมินที่ใช่ง่าย หมายถึง แบบประเมินควรมีวิธีการดำเนินการทดสอบและการแปลผลที่ไม่ซับซ้อนเกินไป เพื่อให้ผู้ที่นำไปใช้สามารถประยุกต์ใช้ในบริบทของตนได้ (5) วัดปัจจัยเสี่ยงแบบพลวัต หมายถึงการวัดปัจจัยเสี่ยงที่มีความผันแปรได้ เนื่องจากการนำเครื่องมือไปใช้เน้นในบริบทของการแก้ไข บำบัด พื้นฟูเด็กและเยาวชน และ (6) วัดความเชื่อถือได้ในการตอบ หมายถึง ควรกำหนดมาตรวัดที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องหรือนำเชื่อถือของคำตอบ เพราะผู้รับการทดสอบบางส่วน อาจพยายามแสสร้งให้คำตอบเพื่อประโยชน์บางอย่าง หรือไม่มีแรงจูงใจในการทดสอบ หากมาตรวัดสามารถสะท้อนประเด็นนี้ได้จะเป็นประโยชน์เชิงปฏิบัติ โดยข้อสรุปนี้สอดคล้องกับแนวทางของ Sturme & Lindsay (2017) ที่สนับสนุนว่าการประเมินความเสี่ยงผ่านวิธีการคำนวณ (Actuarial risk assessment) ซึ่งเป็นการประเมินความเสี่ยงโดยใช้สถิติและคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือร่วมในการพิจารณา วิธีการนี้มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีกว่าการตัดสินใจทางคลินิกแบบไม่มีโครงสร้าง และเป็นข้อมูลสำคัญที่เพิ่มความแม่นยำในการพยากรณ์ของปัจจัยเสี่ยงแบบคงที่ นอกจากนี้การพิจารณาปัจจัยระยะสั้น (Proximal factors) ยังเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแผนการบำบัดฟื้นฟู และเป้าหมายของงานเช่นกัน ดังนั้นข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักจึงสอดคล้องกับงานวิจัยที่สนับสนุนให้ใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงที่มีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ

แก่นสาระที่ 5 องค์ประกอบของความรุนแรง หมายถึง ปัจจัยหรือส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมความรุนแรงเกิดขึ้นและคงอยู่ได้ โดยจากคำอ้างอิง ทำให้ข้อสรุปประเด็นนี้จำแนกออกเป็น 5 คุณลักษณะ ได้แก่ (1) ความโกรธ (2) ความเชื่อที่เกื้อหนุนต่อการใช้ความรุนแรง (3) ขาดความเห็นอกเห็นใจ (4) ขาดทักษะการจัดการกับปัญหาหรือความเครียด และ (5) บาดแผลทางใจ เมื่อพิจารณาพร้อมกับงานวิจัยอื่นพบว่า ในประเด็นของความโกรธ ความคิดที่บิดเบือน และความรุนแรงนั้นมีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง เมื่อศึกษาอิทธิพลจากเครื่องมือวัดประเภทแบบรายงานตนเองและแบบสังเกตพฤติกรรม พบว่ามีอิทธิพลต่อการวัดความสัมพันธ์ของความโกรธและความรุนแรงอย่างมีนัยสำคัญโดยพบว่าขนาดของผลมากขึ้นเมื่อใช้เครื่องมือประเภทรายงานตนเอง และน้อยลงเมื่อใช้เครื่องมือประเภทการสังเกตพฤติกรรม (Chereji et al., 2012) นอกจากนี้ยังพบว่าความโกรธวนซ้ำเป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงทั้งก่อนและหลังการเข้ารักษาได้ดี เมื่อควบคุมตัวแปรเพศ อายุ เชื้อชาติ ความโน้มเอียงที่จะโกรธ/ก้าวร้าวได้ง่าย นอกจากนี้ยังพบว่าความโกรธวนซ้ำกับการจินตนาการถึงความรุนแรงมีความสัมพันธ์กันสูง ดังนั้นความโกรธวนซ้ำอาจเป็นกลไกสำคัญในการกระตุ้นความโกรธที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงได้ (Hardin et al., 2022) ในประเด็นของความเชื่อที่เกื้อหนุนต่อการใช้ความรุนแรงมีที่มาจากฐานความคิดเชิงพฤติกรรมการรู้คิด (Cognitive-behavioral formulation) ที่เชื่อว่าความคิดมีบทบาทสำคัญต่อความเกลียดชังและการใช้ความรุนแรง ซึ่งความคิดที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงอันเนื่องจากความโกรธคืออคติทางลบอย่างรุนแรงที่มีต่อเหยื่อ โดยระดับของอคติและความบิดเบี้ยวทางความคิดจะส่งผลต่อระดับของความเสี่ยงต่อการ

ใช้ความรุนแรงที่สูงขึ้น อคติเช่นนี้จะนำไปสู่ความคิดว่าความรุนแรงเป็นสิทธิที่ชอบธรรมของคนที่ต่อสู้ผู้อื่นหรือกลุ่มอื่น (Beck, & Pretzer, 2005) นอกจากนี้งานวิจัยของ Wang et al. (2019) พบว่าอคติในการอนุมานสาเหตุอย่างไม่เป็นมิตรมีความสัมพันธ์ต่อความโกรธแค้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ Helfritz-Sinville, & Stanford (2014) พบว่าอคติในการอนุมานสาเหตุอย่างไม่เป็นมิตรมีความสัมพันธ์ทางอ้อมกับพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งในกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแบบรุนแรงและแบบไตร่ตรองไว้ก่อน ดังนั้นอคติในการอนุมานสาเหตุอย่างไม่เป็นมิตร จึงเป็นตัวแปรที่นิยมนำมาศึกษาสาเหตุของความรุนแรง

ส่วนประเด็นของการความเห็นอกเห็นใจเป็นปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่มีต่ออารมณ์ของผู้อื่น หรือกระบวนการที่ช่วยให้เข้าใจความคิดและอารมณ์ของผู้อื่น เป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์สังคม (Social emotion) ที่ถูกจัดว่าเป็นหนึ่งในตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ดังนั้นการลดลงของความเห็นอกเห็นใจจึงเป็นลักษณะหนึ่งของบุคคลต่อต้านสังคม (Psychopathy) ที่มีความเสี่ยงต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างเปิดเผย การแสดงความโกรธแค้นและอารมณ์รุนแรงมากขึ้น รวมทั้งมีความผิดปกติในการกำกับอารมณ์ และมีลักษณะของบุคลิกภาพแปรปรวนแบบก้าวร้าว ดังนั้นบุคคลที่ขาดความเห็นอกเห็นใจจึงมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถยับยั้งความก้าวร้าวของตนเอง ไม่เรียนรู้ผลกระทบทางลบหรือความทุกข์จากความก้าวร้าวของตนที่มีต่อผู้อื่น และหาเหตุผลแก้ตัวให้การกระทำที่สร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น (Blair, 2018) ประเด็นต่อมาคือทักษะการจัดการกับปัญหาและความคับข้องใจ โดย Heleniak et al. (2021) พบว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์กับการลดลงของความอดทนต่อความคับข้องใจ และการเพิ่มขึ้นของพยาธิสภาพทางจิต ซึ่งความอดทนต่อความคับข้องใจต่ำยังสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของพฤติกรรมตีสุราซึ่งเป็นตัวแปรคั่นกลางของความสัมพันธ์ที่มีต่อความรุนแรงในระดับสูง จึงกล่าวได้ว่าความอดทนต่อความคับข้องใจในระดับต่ำเพิ่มความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรง และเพิ่มโอกาสตีสุรา ซึ่งมีผลให้โอกาสใช้ความรุนแรงเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน นอกจากนี้การขาดความสามารถในการทนต่อความคับข้องใจเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการทารุณกรรมเด็ก การใช้ความก้าวร้าวในการควบคุมพฤติกรรมของบุตร การลงโทษที่ไม่เหมาะสมอีกด้วย (Rodriguez et al., 2015)

ประเด็นสุดท้ายด้านองค์ประกอบของความรุนแรง คือ บาดแผลทางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงคงที่ของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง โดยปรากฏงานวิจัยที่สนับสนุนว่าบาดแผลทางใจเป็นปัจจัยพยากรณ์ของพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในฐานะตัวแปรที่ส่งผลทางตรง (เช่น ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคม หรือเกิดความผิดปกติของจิตสรีรวิทยา) และตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อม (เช่น การเพิ่มขึ้นของการใช้สารเสพติด หรือเป็นโรคบุคลิกภาพแปรปรวน) ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างบาดแผลทางใจและการใช้ความรุนแรงจึงมีความเป็นไปได้ในหลายรูปแบบ (Neller, & Fabian, 2006) นอกจากนี้ Katembu et al. (2023) พบว่าความสามารถในการยับยั้งชั่งใจได้รับผลกระทบ

จากประสบการณ์เลวร้ายในวัยเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการกำกับอารมณ์ จัดเป็นตัวแปรสำคัญในการพยากรณ์พฤติกรรมความรุนแรงในวัยรุ่น นอกจากนี้ผลกระทบทางลบของความบกพร่องในการกำกับอารมณ์ที่มีต่อพฤติกรรมความรุนแรงจะเด่นชัดขึ้นในสถานการณ์ที่กดดัน โดยเฉพาะเมื่อถูกยั่วเย้า จึงกล่าวได้ว่าบุคคลที่มีบาดแผลทางใจจะมีความเปราะบางและมีแนวโน้มของการใช้พฤติกรรมรุนแรง โดยเฉพาะเมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ถูกกระตุ้นให้ใช้ความสามารถในการกำกับอารมณ์

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ สรุปแก่นสาระสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ (1) ความหมายของความรุนแรงคือพฤติกรรมที่ประกอบด้วยเจตนาและมีผลลัพธ์คือการทำร้าย (2) สถานการณ์การใช้เครื่องมือประเมิณพบว่ายังขาดเครื่องมือที่เหมาะสมโดยเฉพาะการประเมินความเสี่ยงผ่านวิธีการคำนวณที่อาศัยกลไกของข้อมูลการประเมินความเสี่ยงผ่านวิธีการทางสถิติและคณิตศาสตร์ในบริบทไทย (3) ความสำคัญของเครื่องมือประเมินเพื่อจำแนกระดับความเสี่ยง วางแผนบำบัด ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ และบริหารจัดการภายในสถานควบคุม (4) คุณลักษณะของเครื่องมือสอดคล้องกับความต้องการตามบริบท ได้แก่ ใช้ง่าย ประหยัดเวลา สะท้อนระดับความเสี่ยง และให้แนวทางการนำไปใช้ต่อการบำบัดฟื้นฟู (5) องค์ประกอบของความรุนแรง ประกอบด้วยคุณลักษณะหลายด้าน เช่น ความโกรธ ความเชื่อที่สนับสนุนความรุนแรง การขาดความเห็นอกเห็นใจ การขาดทักษะจัดการปัญหา และบาดแผลทางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อพฤติกรรมรุนแรงในเด็กและวัยรุ่น ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยสะท้อนถึงทิศทางการพัฒนาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงของเด็กและวัยรุ่นที่สอดคล้องตามความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างชัดเจนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการพัฒนาเครื่องมือประเมินความเสี่ยงด้านความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่นที่สอดคล้องกับความต้องการตามบริบทของผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมกับเด็กและวัยรุ่นที่ใช้ความรุนแรง จำเป็นต้องออกแบบเครื่องมือให้ครอบคลุมนิยามคือ “พฤติกรรมที่ประกอบด้วยเจตนาและมีผลลัพธ์คือการทำร้าย” และสะท้อนองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง โดยอยู่บนพื้นฐานของงานวิจัยหรืองานวิชาการที่เชื่อถือได้ และคำนึงถึงความเหมาะสมทั้งจำนวนข้อ ความยาวของคำถาม ความง่ายของภาษา และระยะเวลาที่ใช้ประเมิน รวมทั้งแนวทางการนำผลสรุปไปประยุกต์ใช้ในเชิงปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติงานกับเด็กและวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมรุนแรง

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนามาตรวัดความเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงสำหรับเด็กและวัยรุ่น และได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2566

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์จิรา ศรีภา. (2562). จิตวิทยาอาชญากรรม การวิเคราะห์พฤติกรรมอาชญากรรม ความผิดปกติทางจิต และการฆาตกรรม. ภูมิการพิมพ์
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (ม.ป.ป.). รายงานสถิติคดีประจำปี 2567.
<https://www.djop.go.th/storage/files/2/สถิติประจำปี/stat-2567.pdf>
- คณะกรรมการวิชาชีพสาขาจิตวิทยาคลินิก. (2557). มาตรฐานการประกอบโรคศิลปะสาขาจิตวิทยาคลินิก. บริษัทอาร์ตคอลลิฟท์จำกัด.
- วัลลี ธรรมโกสิทธิ์. (2550). ความตรงของแบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดความรุนแรง: HCR-20. *วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย*, 15(2), 101-109.
- หวาน ศรีเรือนทอง, ธรณินทร์ กองสุข, สุพัตรา สุขาวห, ทรงพล โลดทงค์, และจินตนา ลีจ้งเพิ่มพูน. (2559). การพัฒนาแบบประเมินระดับความรุนแรงของพฤติกรรมก่อความรุนแรงในผู้ป่วยจิตเวชที่มีอาการรุนแรง. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 60(3), 253-266.
- Beck, A. T., & Pretzer, J. (2005). A Cognitive Perspective on Hate and Violence. In R. J. Sternberg (Ed.), *The psychology of hate* (pp. 67–85). American Psychological Association.
- Blair, R. J. R. (2018). Traits of empathy and anger: implications for psychopathy and other disorders associated with aggression. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 373(1744), 20170155.
- Chereji, S. V., Pinte, S., & David, D. (2012). The relationship of anger and cognitive distortions with violence in violent offenders' population: A meta-analysis review. *The European Journal of Psychology Applied to Legal Context*, 4(1), 59.

- de Vogel, V., & de Vries Robbé, M. (2016). Adapting risk assessment tools to new jurisdictions. In Singh, J.P., Bjørkly, S. & Fazel (eds). International perspectives on violence risk assessment, pp.26-39. Oxford University Press.
- Hamby, S. (2017). On defining violence, and why it matters [Editorial]. *Psychology of Violence*, 7(2), 167–180.
- Hardin, K. M., Contreras, I. M., Kosiak, K., & Novaco, R. W. (2022). Anger rumination and imagined violence as related to violent behavior before and after psychiatric hospitalization. *Journal of Clinical Psychology*, 78(9), 1878-1895.
- Heleniak, C., Bolden, C. R., McCabe, C. J., Lambert, H. K., Rosen, M. L., King, K. M., Monahan, K. C., & McLaughlin, K. A. (2021). Distress Tolerance as a Mechanism Linking Violence Exposure to Problematic Alcohol use in Adolescence. *Research on child and adolescent psychopathology*, 49(9), 1211–1225.
- Hel Fritz-Sinville, L. E., & Stanford, M. S. (2014). Hostile attribution bias in impulsive and premeditated aggression. *Personality and individual differences*, 56, 45-50.
- Howitt, D. (2016). Introduction to qualitative research methods in psychology. Pearson UK.
- Katembu, S., Zahedi, A., & Sommer, W. (2023). Childhood trauma and violent behavior in adolescents are differentially related to cognitive-emotional deficits. *Frontiers in public health*, 11, 1001132.
- Lee, B. X., Donnelly, P. D., Cohen, L., & Garg, S. (2016). Violence, health, and the 2030 agenda: merging evidence and implementation. *Journal of public health policy*, 37, 1-12.
- Nakcharoen, U., Yunibhand, J., & Chaiyawat, W. (2012). The Thai Violence Risk Scale (TVRS) persons with schizophrenia: Development and initial validation. *Chulalongkorn Medical Journal*, 56(6), 699-718.
- Neller, D. J., & Fabian, J. M. (2006). Trauma and its contribution to violent behaviour. *Criminal Justice Matters*, 66(1), 6-7.

- Rodriguez, C. M., Russa, M. B., & Kircher, J. C. (2015). Analog assessment of frustration tolerance: Association with self-reported child abuse risk and physiological reactivity. *Child abuse & neglect*, 46, 121-131.
- Sanmontree, W., & Wongupparaj, P. (2023). The Short-Term Assessment of Risk and Treatability Scale: Reliability and Validity in a Thai Forensic Psychiatric Inpatient Setting. *The Journal of Behavioral Science*, 18(1), 84-99.
- Santos, K. D. S., Ribeiro, M. C., Queiroga, D. E. U. D., Silva, I. A. P. D., & Ferreira, S. M. S. (2020). The use of multiple triangulations as a validation strategy in a qualitative study. *Ciencia & saude coletiva*, 25, 655-664. doi:10.1590/1413-81232020252.12302018
- Sheldon, K. & Howells, K. (2017). Assessment of Violence and Homicide. In. Browne, K.D., Beech, A.R., Craig, L.A. & Chou, S. (Eds). *Assessments in Forensic Practice*. (pp.28-51). John Wiley & Sons.
- Sturmey, P., & Lindsay, W. R. (2017). Case formulation and risk assessment. *Assessments*. In. Browne, K.D., Beech, A.R., Craig, L.A. & Chou, S. (Eds). *Assessments in Forensic Practice*. (pp.5-27). John Wiley & Sons.
- Wang, Y., Cao, S., Dong, Y., & Xia, L. X. (2019). Hostile attribution bias and angry rumination: A longitudinal study of undergraduate students. *Plos one*, 14(5), e0217759.
- World Health Organization. (2021). Injuries and violence. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/injuries-and-violence>
- World Health Organization. (2020). Youth violence. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/youth-violence>